

want alleen zij zullen grootmoedig zijn tot sterken dienst.

Valse zelfbedekking, onzuivere ootmoed, onwaarsachtige kleinheidsgevoel maakt tot dienst onbekwaam. Maar de waarachtige laat zich zien aan de dienstvaardigheid.

Bedekking en dienstvaardigheid, ze hebben elk haar vleugelen, doch alle die zijn één. Wiekende vleugelen zijn er nooit zonder bedekkende. Maar de bedekkende houden nooit den slag der zwevende in.

Zóó worde ook in u de groote daad geboren in ootmoedigheid.

Gij kunt God niet in de oogen zien. Vermetelheid staat wel breed de vleugels uit; doch haar opstijgen is hoogmoed, zelfdienst. Want engelen, die bij God zijn, kunnen alleen in neerwaartsche richting vliegen, als ze uitgaan van Hem. Slechts de volbrachte dienstverrichting kan ze met hun werk weer stijgen doen tot God. Zóó kan, wie God zag, alleen dan stijgen, als hij immer heeft geweten, zich voor Hem niet anders dan in daling te kunnen bewegen. Bedek uw oogen; zij vermoogen niet, God te zien, gelijk Hij is.

En gij schroomt ook, van God in het hart gezien te worden. Al weet gij, dat Hij het altijd doet, toch is daar uwerzijds het bedekkend gebaar: Heere, ik ben te gering. Zelfs moet uw klacht zijn, wat de seraf nooit te zeggen behoeft: Heere, ik ben een zondig mensch.

Vernedert u, broeders, onder de krachtige oogen Gods. Zij bedekt voor Hem.

Dan zult gij Hem kunnen dienen en het ongekenste van Zijn voor u weggeleide woorden zal u niet ledig noch onvruchtbaar vinden.

Want ook uw bedekking is dan gevonden.

God is voor u bedekt in Christus, in Wien Hij in verbergings tot u treedt.

En zij zijt voor God bedekt in Christus, in Wien Hij alleen u aanschouwen wil.

De vleugelen der engelen zijn voor de menschen geworden tot vleesch en bloed en ziel van den mensch Christus Jezus.

Dat is het mystieke in den Christus Gods.

En al wie in dien Christus zijn bedekking vond voor God, en Gods bedekking voor hem, die zal door de bedekking heen God zien en leven. En God zelf zal in zijn binnenste lezen de groote liefde, die tot den dienst des hemels op de aarde bereid is. Want alle liturgie, alle goddelijke dienst, zet in met het zwijgen, het zwijgen en wachten der bedekte zielen, die tot den dienst bereid zijn elk eerste oogeblik na het woord van Gods bevel.

Zoo leidt dan de zelfbedekking tot den dienst, en de dienst tot de zelfontdekking.

En de vrede zal in die beide groot zijn.

K. SCHILDER.

Verheerlijking Lees in de „meditatie“ van de vorige week voor „Zebel“ Izebel.

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Het geschil tusschen onze Amerikaansche broeders.

V.

Dit is dus het toegespitste onderscheid tusschen de Gereformeerden van Calvijn's dagen af enerzijds en de heeren Danhoff en Hoeksema anderzijds, dat de eersten zelfs geen natuurlijk goed in den mensch overlaten zonder opzettelijke, genadige tusschenkomst van de zijde Gods, die de doorwerking der zonde stuit, terwijl de laatsten de natuurlijke gaven in mensch en natuur feitelijk buiten het bereik der zonde stellen en een bijzondere tusschenkomst Gods voor het behouden daarvan niet noodig achten, waarbij zij dan aannemen, dat de zonde zich op dit terrein eerst langzamerhand organisch ontwikkelt.

Als met één oogopslag ziet men hier uit, dat de Gereformeerden van Calvijn af met hun leer van de algemeene genade den mensch veel dieper vernederen, dan de predikanten Danhoff en Hoeksema doen.

En nu wil ik niet etiketteren.

Ik zou kunnen betoogen, dat deze schrijvers zich bewegen op de Roomsche lijn van de dona naturalia en supranaturalia, de natuurlijke en bovennatuurlijke gaven.

Maar wanneer ik zou beweren, dat zij op dit punt in beginsel de Roomsche leer zijn toegedaan, zou ik hun toch onrecht doen.

Want zij willen in het natuurlijk leven niets laten overblijven, dat ook maar eenigszins voorbereidend werkt op de wedergeboorte.

Dat mag niet vergeten.

Het etiketteren ziet gewoonlijk zulke ingrijpende en wezenlijke verschillen over het hoofd.

Daarom doen wij er hier niet aan mee.

In Ds J. K. van Baalen vonden de predikanten Danhoff en Hoeksema een geharust bestrijder. Hij schreef tegen hen zijn „Nieuwigheid en Dwaling“, gelijk we reeds meldten.

Het sterkst staat hij, waar hij in zijn boek het citatengedoe den eenen raken slag na den anderen toebrengt.

Hij toont met de stukken aan, dat de manier van citeeren, waaraan zijn opponenten zich schuldig maken, kant noch wal raakt.

Hierom alleen reeds is zijn boek de lezing waard. Toch las ik zijn werk met gemengde gevoelens

en vroeg mij gedurig af, of zijn polemieken niet te heet van de naald is gekomen, of zijn oordeel wel bezonken genoeg is.

Laat ik eerlijk zijn — ik geloof, dat dit laatste niet het geval is.

Anders zou hij heel wat in de pen hebben gehouden, wat er nu aan ontglibberde.

Het is volkomen begrijpelijk, dat hij door den hoogen toon der heeren Danhoff en Hoeksema geprikkeld werd. Maar dat behoorde voor hem juist een reden te zijn om zich in die stemming niet achter het schrijfbureau of den typewriter te zetten.

Utdrukkingen als: „dit achten we kinderachtig“ (bl. 17), of: „wie der twee broeders dit het best kan aantoonen, willen we gaarne vereeren met een kistje La Paulina-sigaren. Dit ter aanmoediging van meer „degelijke studie en zelfstandig onderzoek onder ons“ (bl. 21) of: „Dit hebben Ds Danhoff en Hoeksema reeds op de lagere school geleerd en kunnen zij vinden in hun woordenboeken“ (bl. 113), of: „Het mechanisch verband tusschen The Witness en het organisme Danhoff-Hoeksema is dan ook uit“ (bl. 7) vervinnigen door hun spot den strijd.

Trouwens uit het heele boek ademt niet genoeg de geest om door broederlijke liefdedrang te trachten de afwijkende broeders te behouden.

De eigenaardige wijze, waarop Ds Danhoff en Ds Hoeksema met citaten omspringen, kwalificeert hij als „falsificatie“ (bl. 51). Nu vind ik dat zulk een verklaring slechts op broeders mag worden toegepast als er geen andere meer mogelijk is. Ik noemde echter in mijn vorig artikel er nog een paar. Hoe meer ik het zieleleven bestudeer, des te meer kom ik onder den indruk van het uiterst gecompliceerde ervan en des te minder ben ik geneigd simplicistische oplossingen als „falsificatie“ als de juiste aan te merken.

Eovendien meent Ds Van Baalen: „Het is Ds H. Danhof en Ds H. Hoeksema om strijd te doen“.

Zoodra men zoo iets van iemand gelooft, moet men den strijd met hem m.i. staken. Zeg dan liever schertsend: „gij hebt gelijk“ en laat hem verder praten. Of doe, zooals ik eens hoorde, gelijk de man, die tot een duel werd uitgedaagd. Hij sprak tijd en plaats met zijn bestrijder af. Maar toen hij hem verliet, voegde hij zijn tegenpartij ondengend toe: zeg, als ik er soms niet op tijd ben, begin dan maar alvast. De predikanten Danhoff en Hoeksema leggen ons blad ten laste, dat het hoe langer hoe meer irenisch is geworden. Nu weten onze lezers, dat we van polemieken niet afkeerig zijn. Nu zoomin als vroeger. Maar we voeren alleen polemieken om er iets mee te bereiken. Zien we, dat onze opponent zich al verder van ons verwijderd, dan staken we de polemieken. Onze lezers zijn intusschen gewaarschuwd. Dat is voor ons het voorname. Voortzetting der polemieken heeft dan geen zin meer. Wij kunnen onzen tijd beter gebruiken.

Maar, zal misschien Ds Van Baalen opmerken, het onderwerp waarover het geding loopt, is toch van te veel gewicht, dan dat we de loochening van de algemeene genade in onze kerken laten voortwerken.

Ik kan er inkomen, als hij zoo redeneert.

Maar om het kwaad te stuiten is polemieken volstrekt niet de eenige weg.

Ik zou liever een anderen aanprezen.

Daarover nader.

Door de polemieken laat Ds Van Baalen zich wel eens te veel op zijpaden verlokken.

Kuyper beriep zich voor zijn leer van de algemeene genade ook op het afwisselend gebruik van de namen God en Heere in de eerste hoofdstukken van Genesis.

Nu zijn er hier te lande — om ze zoo eens voor een keer te noemen — echte Kuyperianen, die dit beroep zwak vinden.

Zij nemen ten opzichte van de algemeene genade geheel het standpunt van Kuyper in.

Maar dat beteekent nog niet, dat zij ook elk onderdeel van zijn betoog en iedere exegese van hem, voor hun rekening nemen.

De grondgedachte van Dr Kuyper deelen ze volkomen.

Die valt niet, al zijn ze op eenig onderdeel het niet met hem eens.

Naar het mij voorkomt, maakt Ds Van Baalen zich weleens al te druk om de onderdeelen.

Daardoor draagt hij koren op den molen van zijn opponenten.

Want Ds Danhoff en Hoeksema stellen het bijna voor, alsof met het gevoelen van Dr Kuyper omtrent het gebruik van de namen God en Heere, heel de leer der algemeene genade staat of valt.

Door hen nu zoo uitvoerig op dit punt te bestrijden, geeft Ds Van Baalen aan deze laatste voorstelling voedsel.

Ds Van Baalen mag het ook in het genoemde onderdeel volkomen met Kuyper eens zijn, toch verdient het aanbeveling, een andere houding aan te nemen. Liever spreke hij tot Ds Danhoff en Hoeksema: ik neem een oogenblik aan, dat gij gelijk hebt. Dat inderdaad het afwisselend gebruik van de namen God en Heere geen grond biedt voor de algemeene genade. Dan is echter daarmee

niets verbeurd. Want deze leer rust op nog andere pijlers, die niet omver te stooten zijn. We zullen dit punt van uw bestrijding dus maar uitschakelen en over het andere spreken.

In den strijd is een lang front altijd een nadeel. Het spreekt vanzelf, dat wij veel meer aan de zijde van Ds Van Baalen staan dan van zijn opponenten.

Daarom betreuren we het te meer, dat zijn polemieken zulke zwakke plekken vertoont.

Nog een enkel woord daarover.

„n Geintje.

Men herinnert zich de verklaring, die wij voor beter gaven van de doopadvertentie van dien Jood. Inmiddels kregen we kennis van een anderen uitleg.

Ds Velders, onze tweede missionaire dienaar onder de Joden (in de wandeling „Jodendominie“ geheeten) zag er Joodsche spot in.

Zoo veel als een geintje dus, maar dan een van de meer bittere soort.

Waar Ds Velders zich zooveel beter in de gedachten van den Jood verplaatsen kan dan ik, neem ik gaarne aan, dat hij gelijk heeft.

Jaloezie verwekkend.

Prof. Bohater in Weenen, de vermaarde Calvijnkenner, maakt in de „Reformierte Kirchen-Zeitung“ bekend, dat de gereformeerde theologische studenten, die door den oconomischen nood verhinderd zijn hun studiën in hun vaderland (Duitschland) voort te zetten, en die gaarne dezen zomer naar Weenen willen komen, daar groote tegemoetkoming zullen ondervinden.

Hun wordt aangeboden vrije woning, vrijstelling van collegegelden, privaat-onderricht en kleinere geldgaven.

Bovendien wordt er een aktie op touw gezet om voor de studenten voor vrij pensioen in de „evangelische“ families te verkrijgen.

Zoo doet men te Weenen, waar men zelf zulk een bitteren nood heeft geleden en de financiële toestand, hoewel veel verbeterd, nog niet geheel in orde is.

Wij staan er toch altijd nog beter voor dan Oostenrijk.

Moet dit voorbeeld ons niet tot jaloezie verwekken?

Kunnen wij met dit voorbeeld voor oogen voor de Hongaarsche studenten, niet veel meer doen?

Een beetje meer soepelheid.

In de „Groninger Kerkbode“ werd voor eenige weken geschreven over „Eigenaardige kandidaten-gewoonten“.

Het stukje houdt in:

Het is den laatsten tijd de meer en meer gebruikelijke weg, dat een kandidaat, na praeparatoir geëxamineerd te zijn, in de pers mededeelt, dat hij nog eerst 2 of 3 of meer maanden wacht voor hij zich beroepbaar stelt. Soms is het al wel precies afgemeten. Zoo lazen we kort geleden van een kandidaat, dat hij zich op 4 Febr. a.s. beroepbaar stelde, volgens mededeeling in het „N. Holl. Kerkblad“ van 26 Jan. j.l.

Het doet wel eens wat eigenaardig aan, als kandidaten vragen om te mogen beroepen worden en als zij dan van de kerken die toestemming hebben, dat zij dan verzoeken; wacht eerst nog een weinig.

Het is zeker om de kerken in de gelegenheid te stellen hen beter te leeren kennen, of liever nog meerdere kerken de gelegenheid te geven hen te leeren kennen. Het is ook vaak om nog verder te studeeren. Misschien dat, nu het aantal beschikbare kandidaten weer vermeerderd, die wachttijd ook wel weer inkrimpt. Wij zouden daar niet om treuren. Het kan op deze wijze zoo licht tot vreemde dingen leiden.

Laat ik dadelijk opmerken, dat ik het met den vorm, waarin zulke berichten soms de kerkelijke wereld worden ingezonden, niet eens ben.

Als men praeparatoir examen aanvraagt om beroepbaar te worden gesteld, mag men niet publiceren: ik stel mij niet beroepbaar.

Maar als men vriendelijk verzoekt nog niet dadelijk een beroep toe te zenden, staat de zaak toch wel wat anders.

Zeker, als men erg punctueel is, kan men ook dit veroordeelen.

Maar zou een beetje meer soepelheid hier misplaatst zijn?

Wat is er b.v. tegen, dat een kandidaat eerst eens een maand of twee, drie zou willen preeken, eer hij zich over een beroep zou willen bezinnen?

Daar behoeft beusch niet achter te zitten, dat hij veel beroepen wil uitlokken.

Doch hij kan ook de bedoeling hebben — en dat onderstellen we het liefst — om de kerkelijke kaart van het land te leeren kennen en zoo er achter te komen, in welke streek hij met de hem verleende talenten het meest zou kunnen woekeken?

Men zegge niet: door zulke motieven laten studenten zich niet drijven.

Want ik zou daarop moeten antwoorden: dan kent men hen niet.

Bij vele kandidaten bestaat groote schroom de gemeente in te gaan.

En als kan helpe
Dan —
deet heb
candidaats
Als zij
bearten z
Natuurli
komen.
Dat can
een berg
Wil me
zoo is di
Maar o
wenscht.

Dit stu
zonden.
Intussch
raut“ heb
Met gen
klusie kw

De pel

Dat ik
traktament
krijgen, h
Toch o
ver die v
Voor de
over de
kan ik ve
Voorts
artikel m
En ten
Over d
helaas nu
paar grof
zaakte m
haard te
ongerust
zien. Wan
geten. Zij
En nu l
telijke On
als een t
wijzers o
nadrukkel
danig toe
trouwen, v
op breede
zich miss
woord ter
tament on
la mijn al
jammer i
regeering
tementsve

Maar ei
zers — z
gen —, d
er even
ties dan
Tot die
Den pre
tegenover
een beetje
Ik had
gewezen
predikant
te ver de
tualisme,
heid en i
bevoegdhe
Nu heb
den onde
tualisme
leiding en
den!) lieh
Kuyper o
instinctiev
tiese bru
dikanten
Maar j
we daaro
Ik had
kinderen
waartoe l
Maar d
deze best
predikant
zo langze
niet ween
Dat laa
Doch r
opdoen v
collega's
Eigena
dien kri
paniek-ste
negen wa
werken.
gelijking
damschen
per gew
„praktiese
felen. Kil
ren J. t
desnoods